

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VIII

Ч. 20 (763)

ВІСНОК, 16. ЛЮТОГО 1926.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, FEBRUARY 16th, 1926.

No. 20 (763)

VOL. VIII

Страйк майнерів в Злуч. Державах полагоджений

МАЙНЕРИ І ВЛАСНИКИ КОПАЛЕНЬ ПІДПИСАЛИ П'ЯТИРІЧНИЙ КОНТРАКТ. — ПЛАТНЯ ОСТАЄ ТА САМА, ОДНАК МОЖЕ БУТИ ЗМІНЕНА КОЖНОГО ЧАСУ ЗА ОБОПЛЬНИМИ ПОРУЗУМІННЯМИ.

ВАШИНГТОН, 13. лютого. Секретар праці Дейвіс оголосив вчора полагодження страйку майнерів твердого вугілля. Головні точки полагодження такі:
1) П'ятирічний контракт, 2) платня остає незмінною, 3) змодифікована система чек-аф.

Пізніше Дейвіс додав ще дві важні точки угоди. Одна з них постановляє, що скади платня може бути змінена за обопільними порозуміннями кожного часу. Друга виключає арбітражу при всяких переговорах в майбутньому.

Майнери повернуть до праці, як лише буде ратифікований контракт на тридистриктів

майнерській конференції в Гейлстон. Пенсильванія, слідуючого вівторка.
На страйку було 158 тисяч майнерів. Страйк тривав близько шість місяців.
Заключений тепер п'ятирічний контракт кінчиться 31. серпня 1930 року.

ДОМАГАВСЯ ВИСЛАННЯ АРМІИ ПРОТИ СТРАЙКЕРІВ.

ВАШИНГТОН, 7. лютого. Конгресмен Сомерс з Нью-Йорку домагався в конгресі, щоб президент Кулідж вислав армію на територію обняту майнерським страйком і примусив майнерів відклатити страйк.

СТРАЙК ТРЕВАВ 165 ДНІВ І БУВ НАЙДОВШИЙ В ІСТОРІИ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, 12. лютого. Страйк майнерів твердого вугілля, який полагоджено сьогодні, був найдовший в антрацитному дистрикті від часу, як 100 років тому відкрито в Пенсильванії поклади вугілля. Страйк тривав 165 днів.
Страйки в районі твердого вугілля від 1900 року тривали:
В 1900 р. — від 12. вересня до 29. жовтня.
В 1902 р. — від 12. травня до 23. жовтня.

В 1906 р. — від 1. квітня до 7. травня.
В 1909 р. — не застановлено праці підчас переговорів.
В 1912 р. — від 1. квітня до 20. травня.
В 1916 р. — не застановлено праці підчас переговорів.
В 1920 р. — вакаційний страйк у вересні.
В 1922 р. — від 1. квітня до 11. вересня.
В 1923 р. — від 1. вересня до 19. вересня.

КАДЕТСЬКІ КОРПУСИ В ШКОЛАХ Є СПРАВОЮ ШКІЛЬНИХ РАД.

Провінційальний уряд Манітоби ніколи не давав дозволу на організацію кадетських корпусів.

Провінційальний уряд Манітоби стоїть на становищі, що заведення кадетських корпусів в школах є справою, яку мають вирішувати різні шкільні ради провінції з огляду на згоду батьків дітей.

Це становище уряду було представлено в парламенті минулого четверга міністром освіти Кенонем у відповідь на запити про кадетський рух, поставлені робітничим послом з Вінніпегу, Айвенсом.
Запити були оперті на заяви

міністра міліції й оборони Мек-Доналда в федеральному парламенті, в якій відповідальність за кадетський рух була зложена на міністра освіти.

Заперечивши, що він давав колинебудь дозвіл на організацію кадетських корпусів бодай в одній школі в провінції, Кенон даліше заявив, що теперішній уряд ніколи не дасть департаментові міліції ніякого права приходити до манітобських шкіл в цілі організування кадетських корпусів.

НЕ МАЛИ НАМІРУ УБИТИ ПРОВІНЦІОНАЛЬНОГО ПОЛІЦАЯ КАРА.

ЛЕТБРИДЖ, Ата., 12. лютого. — Вияснюється тепер, що двоє молодих людей, з яких один належав годуюю, не планували убити провінційального поліцая Кара, як зразу було оповіщено.

Убийника вже арештовано і він називається Карл Пордо та має 23 роки. Убитий називався Волтер Вір і мав 21 років.
Пордо признався на поліції, що він і його спільник не мали наміру убити поліцая Кара і зайшли до його дому через помилкову адресу.

Поліція не хоче однак оголосити зізнання Пордо. Вона

каже лише, що убиство Віра не має нічого спільного з наміром відплатитися поліцаєві Карові, який підчас майнерського страйку в Дромгелер минулого року постріляв був пикетчика Ламберта Ренерса.

УВІЛЬНЕННЯ ТРОМБОЛА. АЛКАТРАЗ, Каліфорнія, 10. лютого. — Американський жовнір Волтер Тромбол, який разом з другим жовніром Полом Крочом був засуджений на Філіппинських островах на довгочасну в'язницю за комуністичну пропаганду в армії, знаходиться вже на волі.

Італійський професор каже, що фашистський фанатизм приведе до війни

ЛОНДОН, 12-го лютого. Фашистський націоналізм прем'єра Муссоліні неминуемо приведе до війни. Така є думка італійського професора Гаєтана Сальвеміні, який викладає раниш на флоренційському університеті і через свою опозицію до фашистського режиму був приневолений опустити Італію.

"Я не знаю, як довго фашистський режим остане при владі, але як він остане, фашистський фанатизм без сумніву принесе війну", сказав Сальвеміні в інтерв'ю з представником американської пресою агенції.

Сальвеміні запитувано, який його погляд на недавні промови Муссоліні, в яких італійський диктатор відгрозився

Німеччині за те, що німецька преса стала в обороні німецького населення в полуднево-Тиролю, переслідуваного італійською владою.

"Такі промови", сказав Сальвеміні, "нагадують Вільгельма II і німецьких націоналістів-перед війною. Вони є оводом небезпечного стану фанатизму, хоч правдоподібно не відносяться до яких конкретних планів. Яку вартість можуть мати такі факти, як Люкарієвський, оскільки це відноситься до Італії, коли італійські правителі так думають і говорять."

"В Італії є 130,000 озброєних фашистів, щоб забезпечити поспіх населення. Більшість з них не підуть на війну, але остануть дома, щоб вдержувати внутрішній порядок. Інші пі-

дуть на війну.
"Це неправда, що італійський нарід вдоволенний фашизмом. Велика більшість італійської аристократії, великі індустріялісти, банкири, земельні власники, високі цивільні та військові урядники й офіцери є за Муссолінім. Ватиканські елементи, що мають звязки з римською аристократією, є також за Муссолінім. Закон Єзуїтів є сильно фашистський. Епископи в провінціях є поділені, а нижче духовенство є проти-фашистське. Між робітниками і селянами є дуже маленьке число за фашистами".

Сальвеміні уважає Муссоліні лише речником, який в дійсності є інструментом інших, що працюють за його плечима.

ТУРЕЧЧИНА РАТИФІКУВАЛА ДОГОВІР З РАДЯНСЬКИМ СОЮЗОМ.

ЛОНДОН, 13. лютого. — Депеша з Анґори повідомляє, що турецьке національне зібрання одголосно ратифікувало турецько-радянський договір, підписаний в грудні в Парижі.

Договір є трірічним гарантійним пактом. Він постановляє, що

1) нікотра країна не буде нападати на другу;
2) на випадок війни проти котроїсь з країн, друга країна має остати нейтральною;
3) нікотра з країн не буде брати участі в ніякому союзі або договорі політичного, е-

кономічного або фінансового характеру, зверненому проти Туреччини або Радянського Союзу.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 13. лютого. — Туреччина, подібно як Радянський Союз, націоналізує продукцію. Вона вже встановила державний монопол на тютюн, папірки, бензин, земний олій, цукор і сирніки.
Тепер вона рішила націоналізувати виріб, довіз і продаж горілки, вина, лива й інших алкоголічних напиктів.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОПРАВОК ДО МІСЬКОГО ЧАРТЕРУ.

Міська рада у Вінніпегу ухвалила ряд поправок до міського чартеру, між котрими є дві, що проти них робітничі аддермени не думають заперетати боротьбу.

Одна з цих поправок дозволяє виборцям голосувати на мейора в котрій небудь з трох вард, замість тільки в одній, як це було дотепер, а друга дозволяє довозити автомобілями виборців до місця голосування. Ці поправки мають піти під

затвердження провінційального парламенту і робітничі аддермени кажуть, що парламент не затвердить їх з огляду на протест 6 членів міської ради.

Якщо поправки увійшли би в силу, то знайдеться багато таких, що будуть голосувати на мейора у двох і в трох вардах. Розуміється, будуть це люди, що мають проперті в більш як одній варді. А відомо, що між робітниками таких майже нема.

ВСТУПАЮТЬ ДО СВІТОВОГО СУДУ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 9. лютого. — Ліга Націй одержала від уряду Злучених Держав лист про постанову вступити до світового суду й умови, на яких Злучені Держави готові вступити до суду. Лист передано зятокам для розглянення.

Якби держави, що належать до Ліги Націй, хотіли провирити застереження Злучених Держав, то Ліга Націй дасть ці застереження до розглянення зятокам юристам, а може й самому світовому суду.

ЗАКОН ПРОТИ НАВЧАННЯ ТЕОРІИ ДАРВИНА.

ДЖЕКSON, Мисісіпі, 10. лютого. — Стейтова легіслатура Мисісіпі ухвалила закон, який забороняє вчити теорію Дарвіна в школах, удержуваних за стейтової гроші. За законом було 76 голосів, проти 32.

НОТА ЮРІЯ ЧІЧЕРІНА ДО ЛІГИ НАЦІИ В СПРАВІ КОНФЕРЕНЦІИ.

Якщо Ліга хоче, аби С.Р.С.Р. взяв участь в преілінарній конференції роззброєння, то ця конференція мусить відбутися поза межами Швайцарії.

МОСКВА, 11. лютого. — Радянський уряд далі настоює, що як Ліга Націй хоче, аби Радянський Союз взяв участь в преілінарній конференції роззброєння, то ця конференція мусить відбутися поза межами Швайцарії.

Про це виразно заявив Юрій Чічерін, радянський міністер закордонних справ, в телеграмі до сер Ерика Дромонда, генерального секретаря Ліги Націй.

Депеша Чічеріна каже далі, що радянський уряд вдові би, щоб ця конференція відбу-

лася в такій країні, що має дипломатичні зносини з Радянським Союзом.

РАДЯНСЬКА ПРЕСА ОСУДЖУЄ ЛАТВІЮ.

МОСКВА, 12. лютого. — Тушенія преса розпочала агітацію проти Латвії ізза того, що там убито в залізничному потязі радянського кур'єра.

Троцький виразно заявив, що це була змова проти радянської влади і він не врить в заяву уряду Латвії, що напасниками були заводові бандіти.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ ВИСЛАВ НОТУ ДО ЛАТВИЙСЬКОГО УРЯДУ.

Домагається повного звіту зі слідства, що мало бути переведене над убійством радянського кур'єра.

МОСКВА, 13. лютого. — Радянський уряд вислав сьогодні до латвійського уряду ноту, в якій домагається повного звіту зі слідства, що мало бути переведене над убійством радянського кур'єра в потязі Москва-Рига.

"На випадок, як латвійський уряд не дасть відповіді", каже нота, "ми будемо уважати його поведіння спробою закрити сліди злочину і витягнемо з нього відповідні заключення".

РИГА, Латвія, 12. лютого. — Напад на двох радянських ку-

рієрів в потязі Москва-Рига є загадкою. Двох напасників, що згинули підчас нападу, розпізнано як братів Антона й Бронислава Габріловичів, однак мотив їх нападу є неясний.

Місцеві радянські урядники закликають сильні протести до латвійського уряду, який не хоче допомагати поліції.

Тіло убитого кур'єра Теодора Нетте висладо до Москви. Отто Штагль, другий радянський кур'єр, що був ранений підчас нападу, відмовляється вивисити, що було в портфелі, який він вів до місцевої радянської летатії.

НІМЕЧЧИНА ДОМАГАЄТЬСЯ МІСЦЯ В РАДІ ЛІГИ НАЦІИ.

БЕРЛІН, 13. лютого. — Представник міністерства закордонних справ заявив вчора, що якби Німеччині відмовлено місця в раді Ліги Націй, то вона негайно відтягне свою апликацію на вступ до Ліги.

Також якби місце в раді було віддане котрійсь иншій державі, що тепер не є членом ради, то Німеччина застерігає собі на майбутнє повну свободу ділання.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 13. лю-

того. — Франція стоїть на чолі руху за збільшенням ради Ліги Націй через утворення парубових постійних місць, що найменше для її природних союзників, Польщі і Бельгії.

Бажаєм Франції є зашахувати вплив Німеччини в раді через збільшення в ній антинімецького елементу.

Велика Британія виступить проти домагання Франції, а також зробить це Німеччина, коли стане членом ради Ліги.

ПОЛІТИЧНА КРИЗА НА УГОРЩИНИ.

БУДАПЕШТ, Угорщина, 9. лютого. — Політична криза на Угорщині, спричинена викриттям фальшивників французьких банкнотів, триває даліше й закінчиться правдоподібно резігнацією уряду Бетлена або уступленням регента Горті.

В останніх днях виявилоси, що головною причиною політичної кризи є інтриги зі сторони Франції та Англії.

Як тепер показується, Франція веде інтриги проти преміє-

ра Бетлена а попірає адмірала Горті; натомість Велика Британія попірає політику Бетлена, а інтригує проти регента.

БЕРЛІН, 13. лютого. — Шеф берлінської поліції вихав сьогодні закиди, зроблені французькою поліцією, що певні німецькі круги є замішані в заговорі фальшивників французьких франків.